

.....
การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics
(Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

เหมือนแพรว รัตนศิริ¹ ภูษิษฐ์ สว่างสุข² พรดารา เขตต์ทองคำ³ จันทน์ วีระเวชเจริญชัย⁴ ทอแสง หงษ์คำ⁵ ณธษา พันธุ์บัว⁶

Muanpare Rattanasiri¹ Poochit Sawangsook² Porndara Kettthongkam³

Junthane Teravecharoenchai⁴ Thorsang Hongkam⁵ Nathasar Punbua⁶

ภาควิชาคหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Department of Home Economics, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

¹Email : muanpare.r@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-0679-8044>

²Email : poochit.s@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-8432-4765>

³Email : porndara.k@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4281-1826>

⁴Email : junthane.t@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-5876-4444>

⁵Email : thosang.h@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-4933-8258>

⁶Email : nathasar.p@rumail.ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-9532-2567>

Received 18/04/2023

Revised 27/04/2023

Accepted 30/04/2023

บทคัดย่อ

การประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 47 ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับทั้งภายในและภายนอก และมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) (2) ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และ (3) ประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย 3 กลุ่ม คือ บัณฑิตสาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ จำนวน 52 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 26 คน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอนจำนวน 10 คน เครื่องมือในการวิจัย คือ (1) แบบสอบถามความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร (2) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

[697]

Citation:

เหมือนแพรว รัตนศิริ, ภูษิษฐ์ สว่างสุข, พรดารา เขตต์ทองคำ, จันทน์ วีระเวชเจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธุ์บัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา
คหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kettthongkam, P., Teravecharoenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of
Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal,
3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

ของบัณฑิต และ (3) ความพึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนต่อคุณภาพหลักสูตร จากแบบสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายทั้ง 3 กลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1) บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ (2) ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา (3) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านกระบวนการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด นอกนั้นอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

คำสำคัญ: การประเมินหลักสูตร; คหกรรมศาสตร์; มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

Assurance of educational quality of educational institutions according to the National Education Act of 1999 has been prescribed in Section 47 to provide educational quality assurance to improve the quality and standards of education at all levels both internally and externally. And Section 48 stipulates that the parent agencies and educational institutions establish a quality assurance system within educational institutions and consider internal quality assurance as part of the educational administration process that must be carried out continuously. Thus, the objectives of this study were to 1) evaluate the degree of satisfaction of the graduates' experience in the quality of the Arts Program (Revised, B.E. 2561) 2) evaluate the satisfaction of the graduates' work and the favorable characteristics of the graduates from the Bachelor of Arts programs. and 3) evaluate the degree of satisfaction of the teacher, who is responsible for the course and teacher for the administration of the degree of the Arts Program (Revised, B.E. 2561), Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. The data was collected by survey research from 3 target groups comprising 52 graduates, 26 employers of these graduates, 10 lecturers, and curriculum committee members. The instruments of the study consisted of a questionnaire to evaluate the graduates' satisfaction with the quality of the program, a questionnaire to evaluate the employers' satisfaction with the graduates' job

[698]

Citation:

เหมื่อนแพรรัตนศิริ, ภูษิษย์ สว่างสุข, พรตารา เขตต์ทองคำ, จันหนิ จิระเวจจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

competency and their desirable characteristics, and a questionnaire to evaluate the curriculum committee members and lecturers' satisfaction towards the quality of the program. The satisfaction of all three target groups was analyzed by frequency distribution, percentage, mean and standard deviation. The research findings are as follows : (1) Firstly, the graduates expressed their overall satisfaction with the Bachelor of Arts Program in Home Economics. There are overall at the highest level, all sides were found to be very high, with the highest average: Teaching instructor, Minimum average area is learning support. (2) Graduate user satisfaction in performing and favorable characteristics of a graduate degree in the overall curriculum is high. Only interpersonal skills and responsibility were at the highest level, the rest of the group is at a very high level, while the least average area is intellectual skill. (3) the teacher in charge of the course and the teacher has a high degree of satisfaction in overall course management. The course management is only the highest level of the course management process, the rest is at a very high level, with the lowest average and medium-level areas being the contribution to learning.

Keywords: Curriculum Evaluation; Department of Home Economics; Ramkhamhaeng University

บทนำ

จากคลื่นการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อ การปฏิวัติความรู้ (Knowledge Revolution) ซึ่งเป็นยุคสมัยแห่งการสร้างสังคมแห่งองค์ความรู้ที่เน้นการใช้ความคิด อารมณ์ และความรู้สึกมากขึ้น มีการบูรณาการความรู้และใช้ปัญญาเพื่อให้เกิดความแตกต่างหรือเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งภาคเศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง สังคม และวัฒนธรรมอันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด (Exponential Technology) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการ มีความรู้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ดังที่ สุวิมล มธุรส (2564: 35) กล่าวสรุปว่า หลักสูตรควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ (Change Learning) ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการศึกษาแบบปกติใหม่ (New Normal) เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการจัดการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560- 2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560: จ) ที่ว่า “ความท้าทายของการพัฒนาประเทศต้องเตรียมพร้อมเพื่อรองรับแนวโน้มการพัฒนาผู้เรียนและความต้องการกำลังคนที่มีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 และสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมโลกหรือเป้าหมายการพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ “ความ มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)” โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 4 มุ่งเน้น

[699]

Citation:

เหมื่อนแพรรัตนศิริ, ภูษิษฐ์ สว่างสุข, พรดารา เขตต์ทองคำ, จันหนิ จิระเวจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

การศึกษาเพื่อความเท่าเทียม (Inclusive Education) โดยการสร้างหลักประกันว่า ทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียมและได้รับการสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต จึงนับเป็นความท้าทายที่สำคัญของทุกประเทศที่ต้องจัดการศึกษาเพื่อปรับตัวพร้อมรองรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยสี่ในการดำรงชีวิตของมนุษย์ รวมถึงเศรษฐกิจไทยเป็นเศรษฐกิจกำลังพัฒนาแบบผสมผสาน เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ มีทั้งภาคอุตสาหกรรมและการบริการเป็นหลักในผลิตภัณฑ์มวลรวม ซึ่งสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์มีความสำคัญยิ่งต่อการตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและยังมีแนวโน้มเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง การผลิตบุคลากรด้านนี้จึงต้องเตรียมหลักสูตรให้บัณฑิตมีทักษะสำคัญ ในการใช้ชีวิตและมีสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จึงต้องมีการประเมินหลักสูตรทุกๆ 5 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2548: 17) เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปพัฒนาหลักสูตรเพื่อมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทั้งทางด้านวิชาการและทักษะทางด้านวิชาชีพเฉพาะที่ตรงกับความต้องการของหน่วยงานหรือองค์กรโดยเฉพาะและตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2557 และเน้นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง “ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม” รวมถึงการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติระดับอุดมศึกษาให้มีความรู้ดี รู้จริงและเข้าสู่อาชีพ สามารถสร้างงานวิจัยสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมสู่การผลิต การบริการที่สามารถถ่ายทอดและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการให้บริการวิชาการแก่สังคม

อย่างไรก็ตามการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 47 ให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับทั้งภายในและภายนอก และมาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553) ได้กำหนดกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualification Framework for Higher Education, TQF:HEd) เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรอันนำไปสู่หลักสูตรที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างต่อเนื่อง ดังคำกล่าวของ มาร์ต พัฒนา (2561: 27) ที่ว่า “การประเมินหลักสูตรเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนคุณภาพของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน” ดังนั้น การปรับปรุงหลักสูตรต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากข้อมูลดังกล่าวสาขาวิชาจึงทบทวนสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรคหกรรมศาสตร์ ซึ่งมีทั้งปรับหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับนโยบายชาติและองค์การวิชาชีพผู้สังคม

[700]

Citation:

เหมื่อนแพรว รัตนศิริ, ภูษิขย์ สว่างสุข, พรดารา เขตต์ทองคำ, จันทน์ จีระเวชเจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravechroenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

ฐานความรู้ ตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ ก้าวทันกับสังคม วัฒนธรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง และแข่งขันในระดับสากล เน้นการพัฒนาศักยภาพของบัณฑิต ให้มีความรู้ความสามารถ มีสติปัญญา คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ คิดเป็น-ทำเป็น ควบคู่กับการคิดชอบ-ทำชอบ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ใฝ่ก้าวหน้า เข้าถึง องค์ความรู้ทางคหกรรมศาสตร์และพัฒนาวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง บูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศกับงาน ด้านคหกรรมศาสตร์ได้อย่างเหมาะสม ต่อยอดพัฒนาอาชีพได้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการสร้างคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ของบัณฑิตในด้านคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ตลอดจนถึงศิลปวัฒนธรรม ทักษะการธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และค่านิยมอันดีงาม สอดคล้องกับคำกล่าวของนิ อร ดาวเจริญพร (2565) ที่ว่า การสร้างสมรรถนะผู้เรียนในอนาคตนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร กลยุทธ์การ จัดการเรียนรู้ รวมถึงการฝึกปฏิบัติและองค์ความรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงดำเนินการประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง หลักสูตรให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 -2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะ และสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 และกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ พ.ศ. 2556 ที่พัฒนาสมรรถนะแกนกลาง (Core Competency) และสมรรถนะวิชาชีพ (Professional Competency) ของบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรวิชาชีพหรือสถานประกอบการให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลอย่างต่อเนื่องและ ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา คหกรรม ศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนต่อการบริหาร หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

[701]

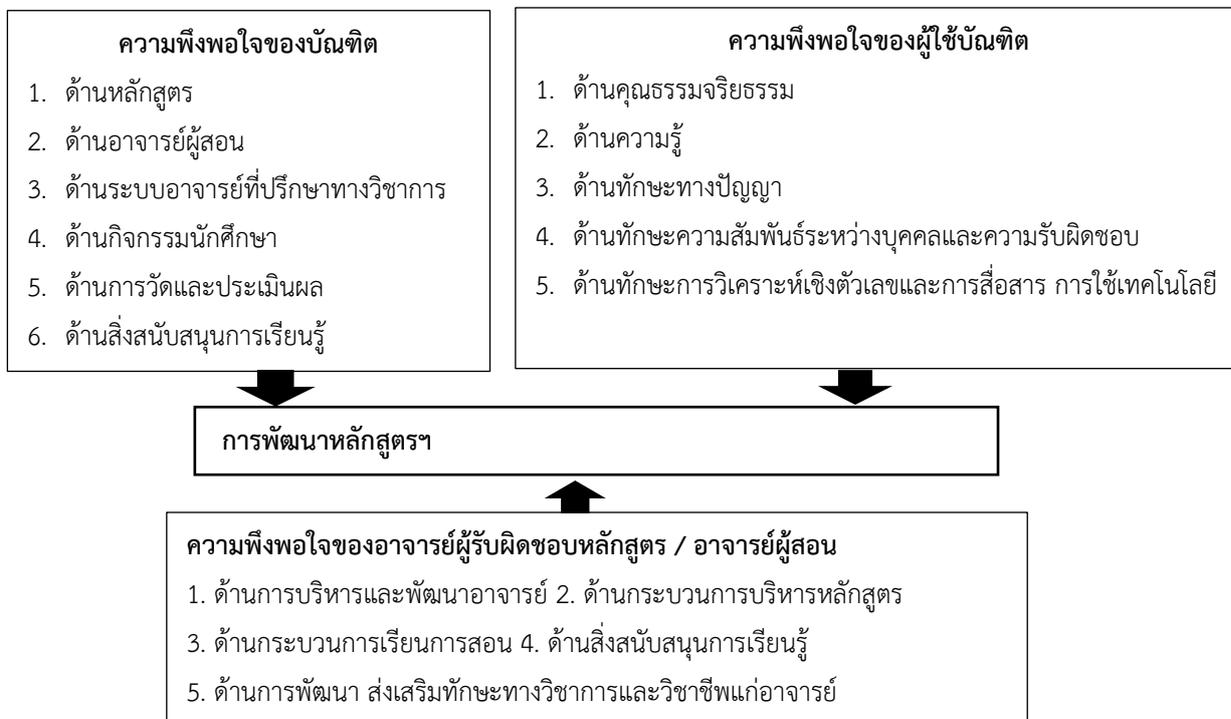
Citation:

เหมือนแพรวรัตน์ศิริ, ภูษิษฐ์ สว่างสุข, พรตารา เขตต์ทองคำ, จันทน์ อีระเวชเจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังสรุปในกรอบแนวคิดดังภาพ 1

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้วิธีการศึกษาแบบ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง: ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) บัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาระหว่าง ปีการศึกษา 2563 – 2565 จำนวน 52 คน 2) ผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ระหว่างปีการศึกษา 2563 – 2565 ประชากรจำนวน 26 คน และ 3) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) จำนวน 5 คน และอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) จำนวน 5 คน รวมจำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ใช้การประเมินความพึงพอใจ ของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และความพึงพอใจของผู้ใช้ บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์โดยแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อหลักสูตร 6 ด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านระบบอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3. ความพึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) 5 ด้าน คือ ด้านการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และด้านการพัฒนา ส่งเสริมทักษะทางวิชาการและวิชาชีพแก่อาจารย์

การวิเคราะห์ข้อมูล: คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ 1) จากบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม 2) คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม และ เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองในระหว่างเดือนมีนาคม - กันยายน พ.ศ. 2565 และนำแบบสอบถาม ที่ได้รับกลับคืนมาร้อยละ 100 วิเคราะห์โดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 บัณฑิตหลักสูตรศิลปศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของบัณฑิตที่มีต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ในแต่ละด้านแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

กลุ่มที่ 2 ผู้ใช้บัณฑิตหลักสูตรศิลปศาสตร บัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ในแต่ละด้านแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

กลุ่มที่ 3 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและผู้สอนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) 2) ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ในแต่ละด้านแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไป และผลการประเมินความพึงพอใจของบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 43 คน (ร้อยละ 82.69) เมื่อพิจารณาช่วงอายุระหว่าง 20 – 30 ปี จำนวน 49 คน (ร้อยละ 94.23) บัณฑิตส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ จำนวน 30 คน (ร้อยละ 57.69) ปัจจุบันส่วนใหญ่ประกอบอาชีพส่วนตัว จำนวน 18 คน (ร้อยละ 34.62) สำหรับระยะเวลาการทำงานส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 2 – 6 เดือน และ 1 ปีขึ้นไป จำนวน 18 คน (ร้อยละ 19.23) และบัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.20$) เมื่อเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ($\mu = 4.41$) รองลงมาด้านระบบอาจารย์ปรึกษาทางวิชาการ ($\mu = 4.38$) ด้านการวัดและประเมินผล ($\mu = 4.22$) ด้านหลักสูตร ($\mu = 4.11$) ด้านกิจกรรมนักศึกษา ($\mu = 4.10$) และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ($\mu = 4.02$) ตามลำดับ ดังตาราง 1

ตาราง 1 ความพึงพอใจของบัณฑิตต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

ลำดับ	คุณภาพหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ด้านหลักสูตร	4.11	0.79	มาก	4
2	ด้านอาจารย์ผู้สอน	4.41	0.63	มาก	1
3	ด้านระบบอาจารย์ปรึกษาทางวิชาการ	4.38	0.61	มาก	2
4	ด้านกิจกรรมนักศึกษา	4.10	0.79	มาก	5
5	ด้านการวัดและประเมินผล	4.22	0.60	มาก	3
6	ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.02	0.77	มาก	6
คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม		4.20	0.70	มาก	

2. ข้อมูลทั่วไป และผลการประเมินความพึงพอใจของความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

[704]

Citation:

เหมือนแพรวรัตน์ศิริ, ภูษิษฐ์ สว่างสุข, พรตารา เขตต์ทองคำ, จันทน์ จีระเวจเจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตบัณฑิตส่วนใหญ่เพศหญิง จำนวน 15 คน (คิดเป็นร้อยละ 42.31) และเพศชาย จำนวน 11 คน (คิดเป็นร้อยละ 57.69) ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 30 – 34 ปี จำนวน 8 คน (คิดเป็นร้อยละ 30.76) รองลงมาอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 7 คน (คิดเป็นร้อยละ 26.92) มีการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือต่ำกว่า จำนวน 24 คน (คิดเป็นร้อยละ 92.31) รองลงมาระดับปริญญาโท จำนวน 2 คน (คิดเป็นร้อยละ 7.69) ส่วนใหญ่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน/หัวหน้าแผนก จำนวน 15 คน (คิดเป็นร้อยละ 57.69) รองลงมาคือ ผู้อำนวยการ/ผู้จัดการ จำนวน 5 คน (คิดเป็นร้อยละ 19.23) ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาคเอกชน/กิจการส่วนตัว/กิจการครอบครัว จำนวน 24 หน่วยงาน (คิดเป็นร้อยละ 92.31) และเป็นหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานรัฐวิสาหกิจจำนวนหน่วยงานละ 1 (คิดเป็นร้อยละ 3.85) ส่วนใหญ่งานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ตรงและสอดคล้องกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 20 หน่วยงาน (คิดเป็นร้อยละ 76.92) ส่วนงานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ไม่ตรงและไม่สอดคล้องกับสาขาที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 6 หน่วยงาน (คิดเป็นร้อยละ 23.08) ส่วนใหญ่ระยะเวลาที่บัณฑิตทำงานอยู่ 6 เดือน จำนวน 13 หน่วยงาน (คิดเป็นร้อยละ 50.00) รองลงมาคือ 1 ปี และมากกว่า 1 ปี จำนวน 7 และ 6 หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 26.92 และ 23.08 ตามลำดับ และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีเพียงด้านเดียวอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ($\mu = 4.62$) นอกนั้นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\mu = 4.38$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ($\mu = 4.13$) ด้านความรู้ ($\mu = 4.13$) และด้านทักษะทางปัญญา ($\mu = 4.10$) ตามลำดับ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

ลำดับ	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา	ระดับความพึงพอใจ		ระดับ	อันดับ
		พอใจ			
		μ	σ		
1	ด้านคุณธรรมจริยธรรม	4.38	0.66	มาก	2
2	ด้านความรู้	4.13	0.61	มาก	4
3	ด้านทักษะทางปัญญา	4.10	0.46	มาก	5
4	ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.62	0.51	มากที่สุด	1
5	ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี	4.13	0.56	มาก	3
คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม		4.27	0.56	มาก	

[705]

Citation:

เหมือนแพรวรัตน์ศิริ, ภูษิษฐ์สว่างสุข, พรดารา เขตต์ทองคำ, จันทน์ จีระเวชเจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

3. ข้อมูลทั่วไป และผลการประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ จำนวน 10 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน (ร้อยละ 70.00) โดยอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 – 40 ปี และ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 4 คน (ร้อยละ 40.00) มีอายุงานระหว่าง 6 – 10 ปี และ 16 – 20 ปี จำนวน 4 คน (ร้อยละ 40.00) และส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการระดับอาจารย์ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 80.00) และ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) 5 ด้าน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า มีเพียง ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.93$) รองลงมาอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการบริหารและพัฒนาอาจารย์ ($\mu = 4.25$) ด้านการพัฒนา ส่งเสริมทักษะทางวิชาการและวิชาชีพแก่อาจารย์ ($\mu = 3.95$) ด้านกระบวนการเรียนการสอน ($\mu = 3.85$) ส่วนด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.33$) รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 ความพึงพอใจของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนต่อการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561)

ลำดับ	การบริหารหลักสูตร	ระดับความพึงพอใจ		ระดับ	อันดับ
		μ	σ		
1	ด้านการบริหารและพัฒนาอาจารย์	4.25	0.63	มาก	2
2	ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร	4.93	0.19	มากที่สุด	1
3	ด้านกระบวนการเรียนการสอน	3.85	0.99	มาก	4
4	ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	3.33	1.07	มาก	5
5	ด้านการพัฒนา ส่งเสริมทักษะทางวิชาการและวิชาชีพแก่อาจารย์	3.95	0.87	มาก	3
คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม		4.06	0.75	มาก	

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณภาพหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) มีจุดแข็งในด้านการพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน วัตถุประสงค์และคุณลักษณะของบัณฑิตที่กำหนดตอบสนองต่อความต้องการของสังคม อาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนมีคุณวุฒิและมีผลงานทางวิชาการสม่ำเสมอ นอกจากนี้โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชาที่เปิดสอนครอบคลุม 5 สาขาหลัก ได้แก่ 1) อาหารและโภชนาการ 2) สิ่งทอและเครื่องแต่งกาย 3) บ้านและการจัดการ 4) พัฒนาการมนุษย์และครอบครัว และ 5) ศิลปะประดิษฐ์และงานสร้างสรรค์ ซึ่งเหมาะสมที่จะพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์เพื่อเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจฐานความรู้ การค้นคว้าวิจัยพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยบรรจุสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มีเป้าหมายในการผลิต “ผู้เชี่ยวชาญ” ทางด้านคหกรรม เพื่อนำความรู้ ความสามารถ มาพัฒนาและยกระดับอาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับโลก สอดคล้องกับแนวคิดของ Brown & Paolucci (1978: 12-13) กล่าวสรุปว่า คหกรรมศาสตร์เป็นวิชาชีพ (Home Economics as a Profession) และเป็นศาสตร์เชิงปฏิบัติ (Home Economics as a Practical Science) ที่บ่งบอกถึงเอกลักษณ์ในการเรียนการสอนที่ผสมผสานทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวิมล อุไกรษา และ คณะ (2562) เรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เป้าหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา และ สมศรี เพชรโชติ (2560) เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตร คหกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ด้านภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัย ด้านอาจารย์ผู้สอน ด้านหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัย และด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนมีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรคหกรรมศาสตร์

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านอาจารย์ผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน คอยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนที่เหมาะสม ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ส่วนการวัดผลและประเมินผลในแต่ละรายวิชา มีวิธีการที่หลากหลายเช่น การทดสอบ การฝึกปฏิบัติ การอภิปราย ฯลฯ นอกจากนี้หลักสูตรได้มีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องทุกๆ 5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิมล อุไกรษา และคณะ (2562) เรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า บัณฑิตมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนมีความรอบรู้ในวิชาที่สอนเป็นอย่างดี สอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ใช้เทคนิคและสื่อการสอนได้เหมาะสม มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดสรรและบริหารจัดการทรัพยากรการเรียนการสอนและอุปกรณ์ที่ทันสมัยและอาจมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนที่เพิ่มขึ้น อาจเป็นเพราะการจัดสรรครุภัณฑ์สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ตามปีงบประมาณมีจำนวนจำกัดตามสาขาวิชา ส่งผลให้เกิดความล่าช้าต่อการใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัยต่อการเรียนการสอน และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น เทคโนโลยีสารสนเทศ ตำรา/ แหล่งเรียนรู้ฐานข้อมูลทั้งไทยและต่างประเทศ กอปรกับการบริการ

[707]

Citation:

เหมือนแพรว รัตนศิริ, ภูษิษฐ์ สว่างสุข, พรตารา เขตทองคำ, จันทน์ อธิเวจเรญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

เครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่นักศึกษาสามารถเข้าถึงและใช้งานได้ค่อนข้างช้า นอกจากนี้บัณฑิตยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ทางหลักสูตรควรพัฒนาสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมศรี เพชรโชติ (2560) เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ด้านอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากและน้อยที่สุด และสอดคล้องกับข้อเสนอของ ปาริฉัตร ปิติสุทธิ และสุปราณี มุลมาตย์ (2565) เรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะวิชาชีพครุศาสตรบัณฑิต กล่าวสรุปว่า ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และเท่าทันสื่อเทคโนโลยีและเสริมสร้างพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยีใหม่

2. ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานแลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์เสริมสร้างบัณฑิตให้มีผลความรู้เพื่อรองรับงานด้านการบริการกับมนุษย์ในฐานะผู้ปฏิบัติ (Human Services) ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี มีจิตใจกว้าง มีมนุษยสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ และมีความใฝ่รู้กับงานที่ปฏิบัติอยู่เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ผ่องใส ถาวรจักร (2555) เรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีการศึกษา 2554 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจภาพรวม อยู่ในระดับมากทุกเรื่องและที่มากที่สุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับการศึกษาของ ภูษิษฐ์ สว่างสุข และคณะ (2555) เรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของบัณฑิต ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก กิจกรรมที่ทางหลักสูตรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนระหว่างเรียนเน้นการปฏิบัติจริงและ การมีส่วนร่วม เช่น รายวิชาฝึกงานทางคหกรรมศาสตร์ วิชาสัมมนาทางคหกรรมศาสตร์ และวิชาการบริหารจัดการ คหกรรมศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นกระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ การเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการทำงานและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เรียนรู้กับผู้อื่น นอกจากนี้หลักสูตรยังส่งเสริมให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานทางคหกรรมศาสตร์ทั้งระดับภาควิชา คณะ และมหาวิทยาลัย รวมถึงการเข้าร่วมประชุมสัมมนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาชีพ ส่งผลให้ผู้บัณฑิตพึงพอใจในระดับมากเพราะบัณฑิตสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติได้เป็นอย่างดี และได้รับการตอบรับจากผู้ร่วมงาน ซึ่งหน่วยงานที่บัณฑิตเข้าทำงานหลังสำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่เป็นงานภาคเอกชน เช่น โรงแรม โรงพยาบาล ธุรกิจร้านอาหาร ห้องเสื้อ เป็นต้น เป็นงานที่บุคลากรต้องพบเจอกับผู้คนจำนวนมากทั้งผู้ใช้บริการ และบุคลากรด้วยกันเองในสถานประกอบการที่จะต้องประสานงานกันในแต่ละฝ่าย หรือการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกันเพื่อให้เกิดการบริการที่มีทั้งสิ่งที่ดีและสัมผัสไม่ได้รวมกันเพื่อการส่งมอบการบริการเหล่านั้นให้กับผู้รับบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด

[708]

Citation:

เหมื่อนแพรร รัตนศิริ, ภูษิษฐ์ สว่างสุข, พรตารา เขตต์ทองคำ, จันทน์ อธิเวจโรชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

ของสำนักงาน ก.พ. (2552) กล่าวสรุปว่า สมรรถนะการทำงานควรสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น และสอดคล้องกับของบุรินทร์ ศิริเนตร์ และคณะ (2563) เรื่อง คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทางดำเนินงานโรงแรม ในด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ การปรับตัวที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน และสามารถจัดการกับภาวะอารมณ์ มีความสุภาพอ่อนน้อมวางตัวเหมาะสมกับกาลเทศะ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านทักษะทางปัญญา ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการเรียน

การสอนตามหลักสูตรในแต่ละกระบวนการวิชานั้น เน้นเกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวัน และการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน เช่น วิชาการจัดและตกแต่งอาหาร วิชาการออกแบบแฟชั่นและเลือกเสื้อผ้า วิชาการจัดบริการอาหารในสถานประกอบการ เป็นต้น โดยเน้นให้ผู้เรียนนำเนื้อหาด้านทฤษฎีไปฝึกปฏิบัติและสามารถนำไปใช้งานได้จริง แต่อาจไม่ได้ให้ความสำคัญด้านทักษะทางปัญญา ด้านการคิดวิเคราะห์เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับนนทลี พรธาดาวิทย์ (2545) เรื่อง วิถีคหกรรมศาสตร์ในประเทศไทย: บทสะท้อนวิสัยทัศน์และกระบวนการทัศน์จากปัจจุบันสู่นาคต พบว่า ผู้สอนควรสอนให้ผู้เรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Nurlaela et al. (2019) เรื่อง การวิเคราะห์ทักษะการคิดขั้นสูงของนิสิต/นักศึกษาแผนกคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเนเกรี สุราบายา ประเทศอินโดนีเซีย พบว่า ทักษะการคิดระดับสูงของนิสิต/นักศึกษาค่อนข้างต่ำ และสอดคล้องกับข้อเสนอของ ปาริฉัตร ปิติสุทธิ และ สุปราณี มูลมาตย์ (2565) เรื่อง แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะวิชาชีพคหกรรมศาสตร์ กล่าวสรุปว่า การพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ การคิด (thinking skills) และเพิ่มกิจกรรมที่มีการวางเงื่อนไขเพื่อฝึกให้ผู้เรียนปรับกระบวนการคิดในการสร้างสรรค์ผลงานตามบริบทสถานการณ์ต่างๆ

3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนมีความพึงพอใจต่อการบริหารหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากการกำหนดคณะกรรมการของหลักสูตรในการดำเนินงานควบคุมคุณภาพและพัฒนากิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนมีความเหมาะสมตรงกับความต้องการของแต่ละชั้นปี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุวิมล อุไกรษา และคณะ (2562) เรื่อง การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า อาจารย์ในหลักสูตรมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เป้าหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ระดับอุดมศึกษา

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีการจัดทำแผนปฏิบัติงาน การติดตามและควบคุมดูแลการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้รวมถึงมีการตรวจสอบการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2557 ที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ ภูษิษย์ สว่างสุข และคณะ (2555) เรื่อง การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรและผู้สอนมีความพึงพอใจต่อด้านกระบวนการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และอริสา มีพัฒน์ ชูศักดิ์ เอกเพชร และ สมคิด นาควัญญ (2560) เรื่อง การศึกษาการบริหาร

หลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านการกำกับมาตรฐานหลักสูตร โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดและอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการจัดพื้นที่สำหรับอาจารย์ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอน แต่อาจไม่ทันสมัยต่อการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการให้บริการด้านสื่อเทคโนโลยี และการสร้างเครือข่ายทางการศึกษาระหว่างหน่วยงานรัฐและเอกชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามหาวิทยาลัยได้จัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อครุภัณฑ์และการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อความต้องการและกับความทันสมัยของเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ อริสา มีพัฒน์ ชูศักดิ์ เอกเพชร และ สมคิด นาคขวัญ (2560) เรื่อง การศึกษาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี พบว่า ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ภาพรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิเคราะห์จากการศึกษา การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1.1 ด้านการบริหารหลักสูตร หลักสูตรควรพัฒนาหรือปรับรายวิชา รวมถึงการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี และปฏิบัติให้เกิดความเชี่ยวชาญในงาน และตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

1.2 ด้านอาจารย์ ควรมีการวางแผนการคงอยู่ของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และส่งเสริมให้อาจารย์พัฒนาผลงานทางด้านวิชาการ และมีตำแหน่งทางวิชาการในระดับที่สูงขึ้น

1.3 ด้านบัณฑิต ควรส่งเสริมการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะก้าวสู่ออาชีพ การวางแผนเป้าหมายในการประกอบอาชีพ การเพิ่มพูนความรู้ ทักษะด้านภาษาและเทคโนโลยีให้กับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา

1.4 ด้านนักศึกษา ควรสนับสนุนกิจกรรม/ เพิ่มรายวิชาที่เสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีมและเรียนรู้จากประสบการณ์จริงให้กับนักศึกษา

1.5 ด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การประเมิน ผู้เรียน ควรมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การบริการวิชาการแก่สังคม และปฏิบัติจริง และควรนำผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

1.6 ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ ควรนำผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มาวางแผนการจัดการและติดตามการใช้ทรัพยากรการเรียนการสอนของหลักสูตรให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนทางด้านเทคโนโลยี หรือการออกแบบสื่อดิจิทัล ให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษาที่มีอัตราการรับเข้าเพิ่มมากขึ้นในทุกปีการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึก หรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ข้อคิดเห็นต่อหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรแยกกลุ่มเป้าหมายระหว่างนักศึกษาปัจจุบันที่กำลังศึกษา และผู้ที่สำเร็จการศึกษาแล้ว โดยแยกเครื่องมือการวิจัย

2.3 ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับงานวิจัยทางหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา คหกรรมศาสตร์ เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

3. ข้อเสนอแนะการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นรูปธรรม

3.1 หลักสูตรร่วมกับภาควิชาจัดโครงการปฐมนิเทศและโครงการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ และวิชาชีพให้แก่ศึกษาก่อนเปิดภาคการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักศึกษาใหม่ได้ทราบถึงแนวปฏิบัติ ภาระเบียบที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา การจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักศึกษาใหม่ด้วยกัน นักศึกษารุ่นพี่ และอาจารย์

3.2 หลักสูตรได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมขอบข่ายของวิชาคหกรรมศาสตร์เพิ่มขึ้น เน้นการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริงและกระบวนการกลุ่ม

3.3 หลักสูตรส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ผลิตผลงานทางวิชาการและเผยแพร่ ตลอดจนพัฒนาศักยภาพ อาจารย์ให้มีคุณวุฒิที่สูงขึ้น และเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้น

3.4 หลักสูตรได้ดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและอาจารย์ต่อสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อจัดสรรครุภัณฑ์ให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai

Qualification Framework for Higher Education, TQF: HEEd. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

นนทลี พรธาดาวิทย์. (2545). *วิถีคหกรรมศาสตร์ในประเทศไทย : บทสะท้อนวิสัยทัศน์และกระบวนการทัศน์ จากปัจจุบันสู่อนาคต*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นิอร ดาวเจริญพร. (2565). คหกรรมศาสตร์ศึกษาและการสร้างสมรรถนะผู้เรียนในอนาคต. *Journal of Modern Learning Development*. 7(7), 386-402.

บุรินทร์ ศิริเนตร์ ฐฐา จันทวารรา พรพิมล ศรีธเรศ สถาพร ยังประยูร. (2563). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทางด้านงานโรงแรม. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*. 11(1), 287-303.

ปาริฉัตร ปิติสุทธิ และ สุปราณี มูลมาตย์. (2565). แนวทางการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมทักษะวิชาชีพครูคหกรรมศาสตร์. *วารสารวิธีวิทยาการวิจัย (Journal of Research Methodology: JRM)*. 35(2), 143-161.

[711]

Citation:

เหมือนแพรว รัตนศิริ, ภูษิขย์ สว่างสุข, พรธาดา เขตต์ทองคำ, จันทน์ จีระเวชเจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณธษา พันธบัว. (2566). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>

- ผ่องใส ถาวรจักร. (2555). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตวิทยาลัยราชพฤกษ์ปีการศึกษา 2554*, รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- ภูษิษฐ์ สว่างสุข ทอแสง หงษ์คำ, ณาษา พันธุ์บัว, เหมือนแพรว รัตนศิริ และจันทน์ อีระเวชเจริญชัย. (2555). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารคหเศรษฐศาสตร์*. 60 (3), 4-17.
- มารุต พัฒผล. (2561). *การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : บริษัท จรัล สนิทวงศ์การพิมพ์ จำกัด.
- สมศรี เพชรโชติ. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรคหกรรมศาสตร์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*. 11(3), 168-184.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2548). *เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2544*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2552). *คู่มือการบริหารทรัพยากรบุคคลในราชการพลเรือน : การประเมินผลการปฏิบัติราชการและการเลื่อนเงินเดือน*. กรุงเทพฯ : สวัสดิการสำนักงาน ก.พ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุวิมล มธูรส. (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19. *วารสารรัชต์ภาคย์*. 15 (40), 33-42
- สุวิมล อุไกรษา, คุรุวรรณ สิริเกรียงไกร, น้อมพร เสน่ห์ธรรมศิริ และคณะ. (2562). การประเมินหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. *Veridian E-Journal, Silpakorn University, Humanities, Social Sciences and arts*, 12(2), 427-443.
- อริสา มีพัฒน์ ชูศักดิ์ เอกเพชร และ สมคิด นาคขวัญ. (2560). การศึกษาการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. 17(2), 100-113
- Brown, M. & Paolucci, B., (1978). *Home Economics: A Definition*. The University of Minnesota and Michigan State University, n.p. (Mimeographed).
- Nurlaela, L., Astuti, N., Romadhoni, I.F., Puewidiani, N., & Handajani, S. (2019). Students' Skills In Making Questions, Are They Indicators Of Their Thinking Skills? In *2019.IEEE Eurasia Conference on IOT, Communication, and Engineering (ECICE)*: pp.100-104. DOI:10.1109/ECICE47484.2019.8942761

[712]

Citation:

เหมือนแพรว รัตนศิริ, ภูษิษฐ์ สว่างสุข, พรดารา เขตต์ทองคำ, จันทน์ อีระเวชเจริญชัย, ทอแสง หงษ์คำ, ณาษา พันธุ์บัว. (2561). การประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2561) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารสหวิทยาการวิจัยและวิชาการ*, 3 (3), 697-712.

Rattanasiri, M., Sawangsook, P., Kethongkam, P., Teravecharenchai, J., Hongkam, T., & Punbua, N., (2023). The Curriculum Evaluation of the Bachelor of Arts Program in Home Economics (Revised, B.E. 2561) Faculty of Education, Ramkhamhaeng University. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3 (3), 697-712; DOI: <https://doi.org/10.14456/iarj.2023.158>